

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-06-28

Diarienummer N161-1018/24

Handläggare

Jessica Simonsson

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: jessica.simonsson@funktionsstod.goteborg.se

Svar på samråd om förslag till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd avstyrker förslaget till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen, med de synpunkter som framgår i detta tjänsteutlåtande.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämnden har fått en inbjudan från stadsbyggnadsförvaltningen avseende samråd om förslag till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en öppningsbar gång- och cykelbro, som knyter samman staden över älven, skapar ett sammanhängande och robust gång- och cykelnät som främjar en god stadsutveckling och bidrar till ett hållbart resande. Planen ska säkerställa ett utförande av bron som inte påverkar stadsbilden och kulturmiljön på ett negativt sätt. Den föreslagna detaljplanen infattar en gång- och cykelbro vars utformning inte är helt tillgänglighetsanpassad på grund av förslagen lutning och avsaknad av vilplan.

Förvaltningen betonar vikten av att stadens samtliga verksamheter ska tillämpa och ställa krav på universell utformning för alla stadens invånare vid stadsplanering. Förvaltningen ser positivt på en öppningsbar gång- och cykelbro över Göta älv mellan Packhuskajen och Hugo Hammars kaj. Emellertid bör en bro vars syfte är att minska älvens barriäreffekt och stödjer stadens övergripande mål att minska biltrafiken samt öka gång- och cykelkopplingar, vara tillgänglighetsanpassad för att ge alla lika förutsättningar att kunna använda den och inte exkludera någon person.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden för funktionsstöd avstyrker förslaget till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen, eftersom den bro som föreslås i detaljplanen inte är tillgänglighetsanpassad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Inom planområdet på land finns få till inga nuvarande grönstråk med förhöjda värden. Det finns inte heller några skyddsvärda träd. Landmiljöerna vid de planerade brofästena är på båda sidor exploaterade och består av kajkonstruktioner. Marken inom både Hugo Hammars kaj och Packhuskajen bedöms vara föroreningspåverkade. I älven lever ett stort antal fiskarter och den utgör en viktig vandringsled för lax, havsöring och ål till reproduktionsområden i dess biflöden. Förutom denna fiskfauna är naturvärdena i vattenområdet vid den planerade gång- och cykelbron är begränsade. Bottnarna saknar med stor sannolikhet vegetation på grund av djup, siktdjup, regelbunden underhållsmuddring och påverkan från fartyg genom propellererosion.

I *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030*, finns tre övergripande miljömål. Samtliga tre bedöms påverkas positivt av uppförandet av en gång- och cykelbro. Den biologiska mångfalden bedöms öka, dels för att förorenad mark och sediment saneras, dels för att strukturer tillkommer i älven, vilket kan vara positivt för fisk. Göteborgs klimatavtryck bedöms minska eftersom bron möjliggör ett mer hållbart resande. Göteborgarnas livsmiljö bedöms påverkas positivt av bron, då den bedöms ha en direkt positiv påverkan på luftkvaliteten i staden.

Kommunen har genomfört en undersökning om betydande miljöpåverkan enligt plan- och bygglagen 5 kap 11 § och miljöbalken 6 kap 6 § för aktuell detaljplan. Kommunen har bedömt att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Bedömningen har utgått från kriterierna i miljöbedömningsförfordningen 5 §. Kommunens ställningstagande grundar sig bland annat på bedömningen att ett genomförande av detaljplanen riskerar påverka Natura 2000-område om laxens vandring påverkas och riskerar ge upphov till betydande risker för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter. En färdig och genomförd detaljplan bedöms dock inte påverka möjligheterna att uppfylla nationella och regionala miljömål negativt eller bidra till att några miljö kvalitetsnormer överskrids. Miljökonsekvensbeskrivning till detaljplanen kommer att vidareutvecklas i kommande arbete med granskningshandlingar för detaljplanen.

Bedömning ur social dimension

En social konsekvensanalys och en barnkonsekvensanalys har genomförts inom ramen för planarbetet. Den sammanvägda bedömningen av planförslagets konsekvenser avseende social hållbarhet är att föreslagen detaljplan innebär positiva konsekvenser för de flesta berörda målgrupper. Men då den föreslagna bron lutar mer än vad kraven för tillgänglighet tillåter och saknar vilplan utan lutning, innebär dock planförslaget en negativ konsekvens och medför diskriminering av de individer som inte kan nyttja bron.

Göteborgs Stads Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 gäller för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Syftet med programmet är att, utifrån de mänskliga rättigheterna och det nationella funktionshinderpolitiska målet, förtydliga vad som förväntas av stadens nämnder och styrelser för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga utan diskriminering, på

lika villkor som andra. Två av programmets tio rättighetsområden motverkas av den föreslagna detaljplanen. Att bygga en gång- och cykelbro över älven som inte uppfyller kraven för tillgänglighet kan innebära att möjligheten för personer med funktionsnedsättning att leva självständigt och delta i samhället på lika villkor som andra samt att förutsättningen för att uppnå full delaktighet för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som andra påverkas negativt.

Samverkan

Information lämnas i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 21 augusti 2024.

Bilaga

1. Planbeskrivning Detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen i Göteborg SBF-2023-00506

Ärendet

Nämnden har fått en inbjudan från stadsbyggnadsförvaltningen avseende samråd om förslag till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen (diarienummer SBF-2023-00506).

Tiden för samrådet pågår mellan den 29 maj 2024 och den 13 augusti 2024, och förvaltningen har beviljats anstånd att svara senast den 29 augusti 2024.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen yttrar sig i samrådet utifrån nämndens verksamhetsområden och perspektiv.

Göteborgs Stad har sedan början på 1990-talet planerat och utrett en gång- och cykelbro över Göta älv. Ett inriktningsbeslut om att utreda nuvarande läge mellan Packhuskajen och Hugo Hammars kaj togs 2021. Kommunen har nu tagit fram ett förslag till en detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen. Detaljplanen är upprättad med utökat planförfarande enligt plan- och bygglagen och stämmer väl överens med *Översiktsplan för Göteborg* antagen av kommunfullmäktige den 19 maj 2022.

Planområdet är beläget i centrala Göteborg och sträcker sig från Packhuskajen över Göta älv till Hugo Hammars kaj på Lindholmen. Marken inom planområdet utgörs av befintliga kajer och ytor som tidigare använts för varvsverksamhet. Planområdet utgörs till stor del av vattenspegel i form av Göta älv. På båda sidorna av älven pågår en intensiv stadsutveckling, både antalet bostäder och verksamheter kommer att öka och därmed även flödet av människor. I och med stadens utveckling behöver de idag långa avstånden mellan broarna över älven minskas genom fler förbindelser för att sammanlänka staden.

Inom planområdet berörs riksintressen för kommunikation och kulturmiljövård. Göta älv är en viktig farled och området kring älven har historiskt varit centralt för Göteborgs utveckling som hamnstad.

Närområdet kännetecknas av en blandning av stadsmiljöer, inklusive både bostads- och industriområden samt rekreationsområden längs älvens stränder. Älven själv, som en betydande vattenförekomst, spelar en central roll i områdets karaktär och utnyttjande. Markkonstruktioner närmast vatten har dålig stabilitetförhållande och föroreningar finns på mark och sediment.

Figur 1. Vy över ungefärligt planområdets gränser. Bild: Göteborgs Stad

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för en öppningsbar gång- och cykelbro över Göta älv mellan Packhuskajen och Hugo Hammars kaj, som knyter samman staden över älven. Den exakta positionen för bron är inte fastställd och utreds för närvarande inom det angivna planområdet. Bron kommer skapa ett sammanhängande och robust gång- och cykelnät som främjar en god stadsutveckling och bidrar till ett hållbart resande. Vilket minskar den geografiska separationen mellan stadens norra och södra delar, och gör staden mer tillgänglig och förbättrar åtkomsten till både servicefunktioner och näringslivet.

Syftet är också att bron ska vara väl integrerad i staden genom en bra sammanvägning mellan bro, plats, och stad, där den fysiska och sociala integrationen stärks och att en positiv upplevelse i älvrummet skapas. Detaljplanen syftar även till att värna om de historiska lagren samtidigt som bron är en del av framtiden.

Den föreslagna detaljplanen infattar en gång- och cykelbro som inte helt tillgänglighetsanpassad på grund av föreslagen lutning och avsaknad av vilplan. Lutningen på bron är en del i sammanvägd bedömning där fler parametrar påverkar lutningen så som avståndet mellan landningsplatserna, segelfri höjd och på vilken höjd i staden som bron ska landa med brofästena. Inriktningen är att kollektivtrafikfärjor inte ska trafikera i gång- och cykelbrons snitt när bron har kommit på plats. Därmed kommer färjelinjen för persontrafik mellan färjeläget Lundbystrand på Lindholmen och Stenpiren upphöra när gång- och cykelbron kommer på plats. Sammantaget medför detta att ett tillgängligt sätt att ta sig över älven ersätts med ett otillgängligt sätt och en risk att den geografiska separationen mellan stadens norra och södra delar ökar för vissa ur förvaltnings målgruppen, och syftet med bron blir det omvända.

I detaljplanen har avvägning gjorts mellan olika intressen. En bro bedöms vara avgörande för att minska Göta älvs barriäreffekt och stödjer stadens övergripande mål att minska biltrafiken samt öka gång- och cykelkopplingar. Genom att sammanlänka stadens två

delar, underlättas en integrerad stadsmiljö där positiva sociala och miljömässiga effekter förväntas uppnås. Detaljplanen medför påverkan på sjöfarten och kulturmiljön men bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset för kommunikation sjöfart, farled 955 eller riksintresset för kulturmiljövård. Planförslaget bedöms inte heller negativt påverka Natura 2000-område, laxens vandring, eller ändra miljökvalitetsnormernas statusklassning för Göta älv. Sammantagen bedömning som har gjorts är att gång- och cykelbron utgör lämplig markanvändning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen ser positivt på en öppningsbar gång- och cykelbro över Göta älv mellan Packhuskajen och Hugo Hammars kaj. Emellertid en bro vars syfte är att minska älvens barriäreffekt och stödjer stadens övergripande mål att minska biltrafiken samt öka gång- och cykelkopplingar, behöver utformas för att ge alla lika förutsättningar att kunna använda den och inte exkludera någon person. Den föreslagna detaljplanen innefattar en bro vars utformning inte är helt tillgänglighetsanpassad på grund av föreslagen lutning och avsaknad av vilplan.

Göteborgs Stads Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 gäller för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Förvaltningen betonar vikten av att de relevanta rättighetsområdena inom programmet ska uppfyllas i detaljplanen, och att stadens verksamheter ska tillämpa och ställa krav på universell utformning för alla stadens invånare vid stadsplanering samt ny- och ombyggnationer av stadens inne- och utemiljöer.

Förvaltningen föreslår att nämnden för funktionsstöd avstyrker förslaget till detaljplan för gång- och cykelbro över Göta Älv inom stadsdelarna Nordstaden, Tingstadsvassen och Lundbyvassen i Göteborg, eftersom den bro som föreslås i detaljplanen inte är tillgänglighetsanpassad.

Camilla Blomqvist

Maria Berntsson

Förvaltningsdirektör

Tillförordnad avdelningschef Kvalitet och utveckling